

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/172/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316211136
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8316211136.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Jany Burešovej v spore žalobkyne P. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX/XX, XXX XX K. N. E., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 7Csp/145/2016-174 zo dňa 20.09.2018 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX z 26.11.2012 uvedená vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru - bod 10., tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahrňujúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere, spolu so všeobecnou administratívou s tým spojenou je neprijateľná. Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v celom rozsahu s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení poukázal na dôvody žaloby, stanovisko strán sporu, výsledky vykonaného dokazovania, obsah pripojených listinných dôkazov, citoval ust. § 3 ods. 3, § 8 ods. 3, 4 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov (ďalej len z. č. 250/2007 Z.z.), § 52 ods. 1-4, § 53 ods. 1-3, 5 § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a uviedol, že právny vzťah medzi stranami sporu vznikol na základe uzatvorenej zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX dňa 26.11.2012, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 100,- eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala vrátiť vo výške 168,- eur v 6 splátkach vo výške 28,- eur. Zároveň sa žalobkyňa zaviazala zaplatiť poplatok vo výške 68,- eur s tým, že splatnosť prvej splátky bola stanovená k 20.12.2012. V zmluve nie je uvedená výška ročnej úrokovej sadzby, ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len RPMN), priemerná výška RPMN a konečná splatnosť úveru. Súd prvej inštancie poukázal na bod 10. všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktorý citoval s tým, že uviedol, že právny vzťah medzi stranami sporu vznikol na základe uzatvorenej spotrebiteľskej zmluvy. Skúmal dojednané zmluvné podmienky a dospel k záveru, že dojednaná zmluvná podmienka týkajúca sa poplatku vo výške 2/3 z poskytnutého úveru je neprijateľná, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán sporu na úkor spotrebiteľa. Administratívny poplatok vo výške 2/3 zo sumy 68,- eur je vo výške 45,33 eura, vo vzťahu k samotnej výške poskytnutého úveru 100,- eur, predstavuje viac ako 45 % samotného úveru. Tento poplatok má zahŕňať náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že požadovanie úhrady administratívneho poplatku je neprijateľnou zmluvnou

podmienkou, keďže dodávateľ vyžaduje od spotrebiteľa splnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané. Pri poplatkoch zo spotrebiteľského úveru je nevyhnutné, aby sa nimi platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. Ďalej súd prvej inštancie dojednanie o uvedenom poplatku vyhodnotil ako neplatné aj z dôvodu rozporu s ust. § 39 Občianskeho zákonníka pre obchádzanie zákona z dôvodu neprimeranej výšky. Uviedol, že z rozhodnutí súdov vyplýva, že dojednanie úrokov v neprimeranej výške bolo a je v rozpore s dobrými mravmi. Taktiež takýto poplatok značne prevyšuje náklady, ktoré má žalovaný s vypracovaním a uzatvorením zmluvy, a preto takýto poplatok je neprimeraný a z tohto dôvodu sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Pri žalobe o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky súd uviedol, že neskúma sa naliehavosť právneho záujmu, lebo sa jedná o osobitný druh žalôb vyplývajúci z právneho predpisu § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná, ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s ratio legis zákonného ustanovenia, podľa ktorého je dojednaná. Za neprijateľnú sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa, za plnenie ktoré po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia) používaná v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských zmluvných vzťahoch. Súd prvej inštancie s poukazom na ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka preto zmluvnú podmienku uvedenú v bode 10. úverovej zmluvy považoval za neprijateľnú, a preto žalobe vyhovel.

O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle ust. § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že v súlade so zásadou úspechu priznal žalobkyni nárok na náhradu trov prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

2. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalovaný. Namietal, že nesprávnym procesným postupom súdu bolo znemožnené strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ďalej, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky týkajúce sa určenia časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 považoval za rozhodnutie súdu, ktorého záväznosť právoplatného rozhodnutia v konaní o abstraktnej kontrole je stanovená ako erga omnes. To znamená, že výrok je záväzný pre každého a účinky právoplatnosti sa vzťahujú aj na osoby, ktoré neboli sporovými stranami v konaní, v ktorom bola neprijateľnosť zmluvnej podmienky vyslovená. Citoval ust. § 301, § 305 ods. 1, § 306 Civilného sporového poriadku. Zdôraznil, že ust. § 306 Civilného sporového poriadku má kogentnú povahu, nie je možné sa od neho odchyliť, a preto v prípade, ak existuje rozsudok záväzný pre každého, opätovné konanie o vyslovenie neprijateľnosti tej istej zmluvnej podmienky je nevyhnutné zastaviť. Z tohto dôvodu namietal nesprávne právne posúdenie veci. Ďalej namietal aj priznanú náhradu trov konania, ktorú považoval za neprimeranú s tým, že navrhol aplikovať ust. § 257 Civilného sporového poriadku. Poukázal na rozhodovaciu prax iných všeobecných súdov, ďalej na princíp právnej istoty, ako aj judikatúru ústavného súdu s tým, že zdôraznil, že prejednávaná vec má znaky stereotypnej právnej agendy, keď podania žalobcu, resp. ich právneho zástupcu majú prvky štandardných až automatických postupov, v ktorých sa spravidla mení iba osoba žalobcu a výška pohľadávky. Ide o administratívnu agendu, ktorá nevyžaduje žiadne sofistikované právne riešenie. Ďalej poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4MCdo/21/2009 zo dňa 25.02.2010, v ktorom najvyšší súd konštatuje, že je povinnosťou súdu rozhodujúceho o trovách konania vždy skúmať účelnosť vynaložených trov konania uplatnených úspešnou stranou v spore. Z tohto dôvodu žalovaný spochybnil preukázanosť, odôvodnenosť a účelnosť trov právneho zastúpenia. Ďalej poukázal na rozhodnutie iného ústavného súdu iného členského štátu. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Právny zástupca žalobkyne sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákon č. 160/2016 Z.z. Civilného sporového poriadku, účinného od 01.07.2016 v znení neskorších predpisov (ďalej len CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie osobou oprávnenou (§ 359 v spojení s § 362 ods. 1 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad

vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj internetovej stránke dňa 21.01.2019 (§ 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 1, 3 CSP) dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd na zistený skutkový stav nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny predpis nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne závery.

Oboznámením sa s obsahom spisu, jeho odôvodnením, ako aj zisteným skutkovým stavom a právnym posúdením dôvodnosti uplatneného nároku súdom prvej inštancie, odvolací súd konštatuje, že súd správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie.

5. K odvolaniu žalovaného uvádza, že uplatnenú námietku týkajúcu sa nesprávneho právneho posúdenia dôvodnosti uplatneného nároku a to určenia, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX z 26.11.2012 uvedená vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru v bode 10 tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy spolu so všetkou administratívou s ňou spojenou je neprijateľná za nedôvodnú. Je nesporné, že súd posudzoval dojednané zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve a pri posudzovaní ich obsahu v prípade ich pochybnosti platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší (§ 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Odvolací súd nesúhlasí s názorom žalovaného, že v danom prípade o neprijateľnosti administratívneho poplatku vo výške 2/3 vrátane všetkej administratívy s tým spojenou boli vydané rozhodnutia, ktoré sú záväzné erga omnes teda pre iných účastníkov spotrebiteľských zmlúv, ktoré majú rovnakú alebo obdobnú zmluvnú podmienku. Odvolací súd s týmto názorom nesúhlasí, lebo predmetom v danom konaní bol právny vzťah medzi stranami sporu založený zmluvou o úvere č. XXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 26.11.2012, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 100,- eur za poplatok 68,- eur s tým, že celkovú čiastku vo výške 168,- eur sa žalobkyňa zaviazala žalovanému zaplatiť v 6 splátkach po 28,- eur, pričom poplatok z predmetného úveru predstavuje 68 % navýšenie.

V danom prípade sa nejednalo o konanie o abstraktnej kontrole spotrebiteľských zmlúv, na ktoré ustanovenia vyplývajúce z ust. § 301 a nasl. CSP žalovaný poukázal. Len rozhodnutia v rámci konaní o abstraktnej kontrole spotrebiteľských veciach predstavujú záväznosť pre každého, t.j. erga omnes, lebo vo všeobecnosti platí, že rozsudok súdu v spore o súkromnoprávnom nároku má účinky len inter partes, t.j. len voči stranám konkrétneho sporu. Navyše konanie o abstraktnej kontrole spotrebiteľských veciach predstavuje výnimku aj v oblasti inštitútu príslušnosti súdov, lebo v zmysle ust. § 31 CSP je v sporoch o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach kauzálne príslušný definovaný krajský súd, a to Krajský súd v Košiciach pre obvody Krajského súdu v Košiciach a Krajského súdu v Prešove (§ 31 ods. 1 písm. c) CSP). Uplatnená námietka týkajúca sa vady konania, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vrátane nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho právneho posúdenia nebola opodstatnená. Je nesporné, že výška administratívneho poplatku v rozsahu 68,- eur, čo zodpovedá jeho neprimeranej výške spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Dojednaný zmluvný poplatok nepredstavuje skutočné plnenie poskytnuté žalobkyni ako spotrebiteľke z dôvodu jej neprijateľnosti. Výška dojednaného poplatku odporuje teórii skutočného plnenia v súvislosti s účtovanými poplatkami v spotrebiteľských zmluvách. Predstavuje neprijateľnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako podmienku, ktorá predstavuje aj rozpor s dobrými mravmi z dôvodu jej výšky lebo dojednaný administratívny poplatok vo výške 2/3 zo sumy 68,- eur predstavuje 45,33 eura čo vo vzťahu k výške poskytnutého úveru 100,- eur predstavuje viac ako 45% samotného úveru.

6. Za nedôvodnú považoval odvolací súd uplatnenú odvolaciu námietku týkajúcu sa priznanej náhrady trov konania. Súd prvej inštancie správne o nároku na náhradu trov konania rozhodol v súlade so zásadou úspechu strany v spore, t.j. žalobkyňou vyplývajúcou z ust. § 255 ods. 1 CSP z dôvodu, že vo veci samej žalobkyňa bola úspešná ohľadne uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyni 68,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy od 27.01.2017 do zaplatenia, o ktorom nároku žalobkyne bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 7Csp/145/2016-61 zo dňa

15.05.2017, ktorý rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 4Co/15/2018-163 zo dňa 19.06.2018 vo vyhovujúcom výroku s tým, že v zamietavom výroku o nároku žalobkyne na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky vo vzťahu k administratívne poplatku a v rozsahu súvisiaceho výroku o trovách konania bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Aj v časti uplatneného nároku o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky týkajúcej sa 2/3 administratívneho poplatku zahrňujúceho náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou bola žalobkyňa úspešná. Z tohto dôvodu nárok na náhradu trov konania v súlade so zásadou zodpovednosti za výsledok sporu vznikol žalobkyni, a preto súd prvej inštancie správne aplikoval ust. § 255 ods. 1 CSP vrátane rozhodnutia o nároku na náhradu prvoinštančných trov konania, ako aj nároku na náhradu trov odvolacieho konania v súvislosti s nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 68,- eur (§ 396 ods. 1, 3 CSP).

Právo na náhradu trov konania je súčasťou práva na spravodlivý proces vrátane práva na súdnu ochranu zaručeného ústavou, ako aj Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná. Aplikácia ustanovenia § 257 CSP je výnimočným ustanovením, ktoré prichádza do úvahy a predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok sporu vyplývajúcu z ust. § 255 CSP, ako aj zásady zodpovednosti za zavinenie vyplývajúcej z ust. § 256 ods. 1 CSP. V danom prípade podľa názoru odvolacieho súdu nie sú splnené podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP, ktorý si vyžaduje kumulatívne splnenie 2 procesných podmienok, a to výnimočnosť a existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Tvrdenia žalovaného, že sa jedná o znaky stereotypnej právnej agendy, lebo podania žalobcu, resp. právneho zástupcu žalobcu majú prvky štandardných až automatických postupov, nemožno považovať za opodstatnené vzhľadom k tomu, že právo na právnu pomoc a na súdnu ochranu je zaručené ústavou (čl. 46 a čl. 47 ods. 2, 3). Ústavou garantované právo na právnu pomoc zahŕňa aj právo strany sporu rozhodnúť sa či na zastupovanie v spore bude sa zastupovať sám alebo si zvolí právneho zástupcu z radov advokátov. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup súdu), aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktoré okrem iných procesných záruk kladie dôraz aj na zachovanie kontradiktórnosti konania a rovnosti „zbraní“. Podstatou kontradiktórnosti a s ňou súvisiacou rovnosťou zbraní je, aby všetci účastníci konania mali reálnu možnosť využiť svoje procesné práva, predložiť argumenty a reagovať na proti argumenty protistrany. Osobitne to platí v sporových konaniach, v ktorých stoja proti sebe žalobca a žalovaný, kde sa v celom rozsahu uplatňuje kontradiktórnosť konania. Aj v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v súvislosti s rovnosťou účastníkov konania sa používa pojem „rovnosť zbraní“, ktorý podľa judikatúry vyžaduje, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predložiť svoju záležitosť a príslušnú argumentáciu za rovnakých podmienok. Právne zastúpenie musí byť ponechané na vôli strany sporu bez ohľadu na to, či bol schopný sa zastupovať sám aj bez ohľadu na jeho vzdelanie, resp. vzdelanie jeho zamestnanca. Zo žiadnych ustanovení ústavy, ani Civilného sporového poriadku nevyplýva, že by strany sporu s právnickým vzdelaním resp. zamestnávajúci osobu s právnickým vzdelaním nemali nárok na náhradu trov právneho zastúpenia advokátom. (napr. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 264/2016 z 17.08.2016). Z uvedeného vyplýva, že trovy konania vzniknuté v súvislosti so zastúpením strany sporu advokátom je potrebné zásadne považovať za vynaložené účelne na riadne uplatňovanie resp. bránenie práva. Iba v celkom výnimočných situáciách, najmä v prípade zneužitia práva na zastúpenie advokátom, by mohlo ísť o trovy konania ktoré by sa nedali kvalifikovať ako vynaložené účelne. Pojem „účelný“ je nevyhnutné chápať ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním, pred nadbytočnými, či nadmernými nákladmi (napr. opakované uplatňovanie náhrady za prevzatie a prípravu zastupovania, nepotrebné konzultácie s klientom atď.). Vzhľadom na ústavne zaručené právo na právnu pomoc nie je možné prostredníctvom uvedeného termínu (neúčelne vynaložené náklady konania) vymedziť kategóriu subjektov, ktorá by takto z hľadiska právneho zastúpenia mala odlišné postavenie, a tak jej de facto právo na zastúpenie advokátom v konaní upierať. A z hľadiska ostatných účastníkov ju diskriminovať. Účastníka nie je možné sankcionovať tým, že mu nebude priznaná náhrada nákladov zodpovedajúca výške odmeny advokáta s tým, že sa mohol v konaní brániť sám (Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4MCdo/16/2014 z 29.09.2015). Priznanie náhrady trov konania úspešnej žalobkyni v súlade so zásadou zodpovednosti za výsledok v spore vyplývajúcou z ust. § 255 ods. 1 CSP je v súlade aj s rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít (čl. 2 ods. 2 základných princípov CSP t.j. princípov právnej istoty).

Z týchto dôvodov odvolací súd nepovažoval odvolanie žalovaného za dôvodné, a preto napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1, 2 CSP.

7. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalobkyne v odvolacom konaní vyplývajúcou z ust. § 255 ods. 1 CSP, ktorej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, lebo jej z obsahu spisu nevyplývajú, ani si ich neuplatnila. Odvolací súd v záujme rozumného usporiadania procesných nárokov strán sporu v súlade s princípov procesnej ekonómie, úspešnej žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal v súlade s čl. 4 ods. 2 v spojení s čl. 17 základných princípov CSP).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.